

[Viggo Starcke.]

lighed, den danske brigade i Sverige var bygget op af frivillige, de danske i de allierede styrker i London under krigen var frivillige, og hjemmeværnet er bygget op på frivillighed ligesom den faste kerne i hæren i dag. Man vil se, at der i de senere år har fundet en udvikling sted, der er ved at ske en mentalitetsændring.

Jeg vil gerne henlede opmærksomheden på den betænkning, der er afgivet i De Forenede Stater af National Security Training Commission, som var nedsat af kongressen, og som har afgivet en betænkning med en plan, den såkaldte UMT plan, Universal Military Training. Den er ikke blevet lov endnu, fordi det sidste år inden et præsidentvalg i Amerika erfaringsmæssigt ikke indbyder til loves afslutning og kodifikation. Men denne kommission foreslår i Amerika 6 måneders træning, 6 måneders tjenestetid, hvorefter de uddannede enten kan tegne kontrakt og gå ind i de regulære styrker eller gå over i en reserve, hvor de kan tjene i 7½ år, således at de med det halve års uddannelse vil stå til rådighed i 8 år. De betales med 30 dollars om måneden. For den regulære tjeneste gælder kontrakten for 4 år.

Jeg vil gerne henvise til erfaringerne fra den danske brigade i Sverige, som ganske vist frembød et særligt problem under en krig, under en besættelse, opbygget af flygtninge fra deres land, hvilket normalt skulle forventes at give en større tilslutning, end man kan regne med i fredstid, men til gengæld havde opbygningen af den danske brigade i Sverige store vanskeligheder, fordi den ikke kunne propagandere som følge af Sveriges neutralitet, fordi den ikke måtte kaldes en brigade, men skulle kaldes en politistyrke, hvilket blev misforstået af mange; endelig var de disciplinære midler ikke, som de vil være normalt. Men alligevel var det vistnok sådan, at af de 18 000 danske flygtninge tilmeldte de 4 800 sig den danske brigade, hvilket omtrent svarer til 90 eller 95 pct. af den våbenføre del af flygtningene.

Jeg kan nævne, at den engelske militær ekspert Lidell Hart retter et voldsomt angreb på tvangsudskrivningen, ikke så meget ud fra retssynspunkter som ud fra effektivitetssynspunkter. For os stiller det sig sådan, at det med frivillighed først og fremmest er et retskrav; men i dag, hvor teknikken har medført, at våben er blevet komplicerede, vil opbygningen af et effektivt forsvar næsten nødvendiggøre frivilligheden. Det er et tidsspørgsmål, hvornår

vi bliver nødt til simpelthen at opbygge vort forsvar på frivillighed, og des før vi gør det, des bedre. Endelig er der det ved det, at det er en gammel dansk skik. Vi fik først tvangsudskrivningen fra Preussen, der igen havde fået den fra Napoleon, og forudsætningen for tvangsudskrivningen var massehæren, hvor det gjaldt om at virke ved massen, ikke så meget ved troppernes kvalitet. Det var massehæren, der fremkaldte ønsket om tvangsudskrivning, og massehær og tvangsudskrivning har efterhånden som logisk konsekvens medført den totale krig. Men tvangsudskrivningen og hele statens benyttelse af mennesket har efterhånden medført dette, at den egentlige spontane forsvarsvilje har lidt skade, således at man med fuld ret kan sige, at en af årsagerne til, at der i mange lande mangler en forsvarsvilje, er selve tvangsudskrivningen.

Det er vort forslag, at lægsvæsenet væsentligt skal fungere som nu, at mandskabet tilvejebringes på sædvanlig måde, idet dog enhver, der begærer det, skal slettes af rullen. Der sluttet kontrakt om tjenestetid for en bestemt periode. Denne ordning med lægsvæsenet var i sin tid foreslået af den socialdemokratiske og radikale regering. Flere gange er der fremsat forslag derom op igennem 20'erne, og i 30'erne har vi fremsat eller genfremsat disse forslag.

Det andet princip med den faste kerne er jo ved at tage form indenfor vort forsvar, og selve udtrykket den faste kerne er vistnok først støbt af en retsstatsmand, det ærede medlem hr. Tholstrup. Den faste kerne bygger på dette, at de personer, der har gennemgået den militære uddannelse, og som ønsker at vælge militærtjeneste som fast erhverv enten som menig eller som befalingsmand, tegner kontrakt og aflønnes under hensyntagen til de specielle opgaver. Derved vil man indføre en lønningsmæssig, social og arbejdsmæssig forbedring af forsvarrets forhold. De indvendinger, som kan findes, om, at der kan udvikle sig en professionel kaste, har ingen basis i historiske erfaringer, i hvert fald ikke i de nordiske og angelsaksiske lande. De teknisk komplicerede våben kræver en fast kerne. Endelig har hele udviklingen medført, at 10 soldater, der frivilligt går forlæns ind i en opgave, er meget mere værd end 20 soldater, der går sidelæns ind i den, eller 30 soldater, der slæbes baglæns ind i en opgave. Den store tvangsudskrivning har været en lækkerbid for planøkonomi og kontoradministration, og erfaringerne